

Portars funktion som passage för klövvilt

Dimensionering

Emma Håkansson
&
Marcus Elfström

TRIEKOL-konferensen 2023

Vad påverkar funktionen hos portar

Lokalisering

- Närhet till foder och skydd
- Topografi, ledlinjer i landskapet
- Störning
- Förekomst av vilt
- Barriärer, alternativa passagemöjligheter

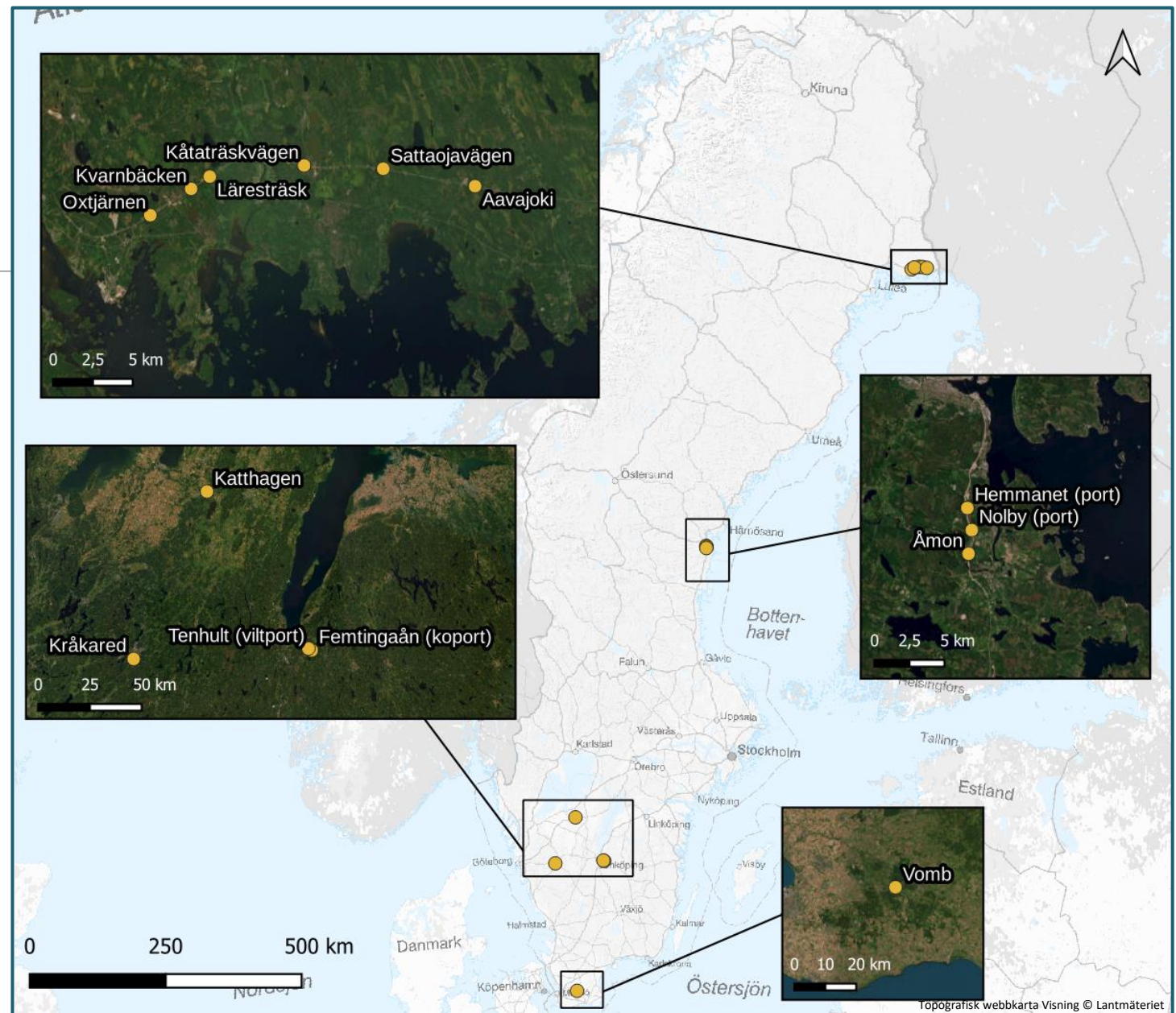
Utformning:

Öppenhet (trång ← → rymlig)

Portar

- Data från 14 portar under väg och järnväg
- Faunaportar och konventionella portar
- Alternativa planskilda passagemöjligheter inom hemområdesnivå (<4 km) finns runt samtliga portar.

Metod - Kameraövervakning

- Kameror i (passagekamera) porten och utanför (referenskamera)
- Djur på referenskamera = händelse som kan leda till passage eller inte
- 10-minuters regeln
- Portens funktion definieras som andelen av alla händelser som leder till en passage

Metod - Kameraövervakning

- Minst 4 månader data per port
- 9 portar analyserade för älg med tillräckligt många händelser
- 13 portar analyserade för rådjur med tillräckligt många händelser

Trånga portar

Exempel

Katthagen

B: 6
H: 2,5
L: 21,5

Älg: Nej
Rådjur: Ja

Medium portar

Rymliga portar

Exempel

Vomb

Analys

Analyserade om olika mått på utformning påverkar sannolikhet för passage genom portar

Variabler utformning:

Passagebredd

Bredd*Höjd

Bredd*Höjd / Längd

Bredd / Längd

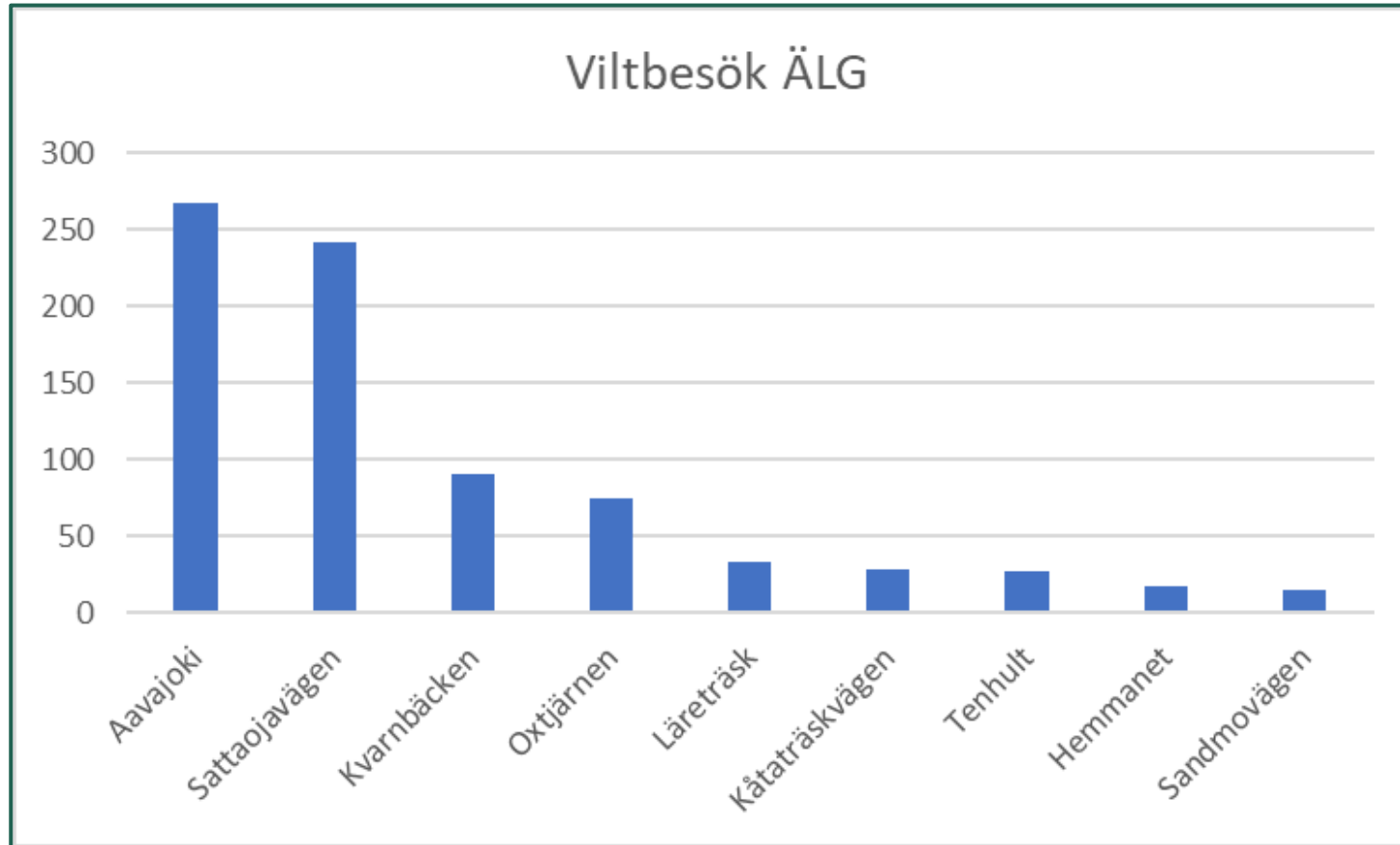
Passagelängd

Trång / Medium / Rymlig

Därutöver kontroll för:

- Gruppstorlek (individer/besök)
- Årstid
- Dagtid eller nattetid

- Objekt_ID (slumpmässig lutning utifrån upprepade viltbesök per port)

ÄLG: 9 utvalda portar

N=797 besök från älg

Minst 15 besök per port

ÄLG: Passagens längd

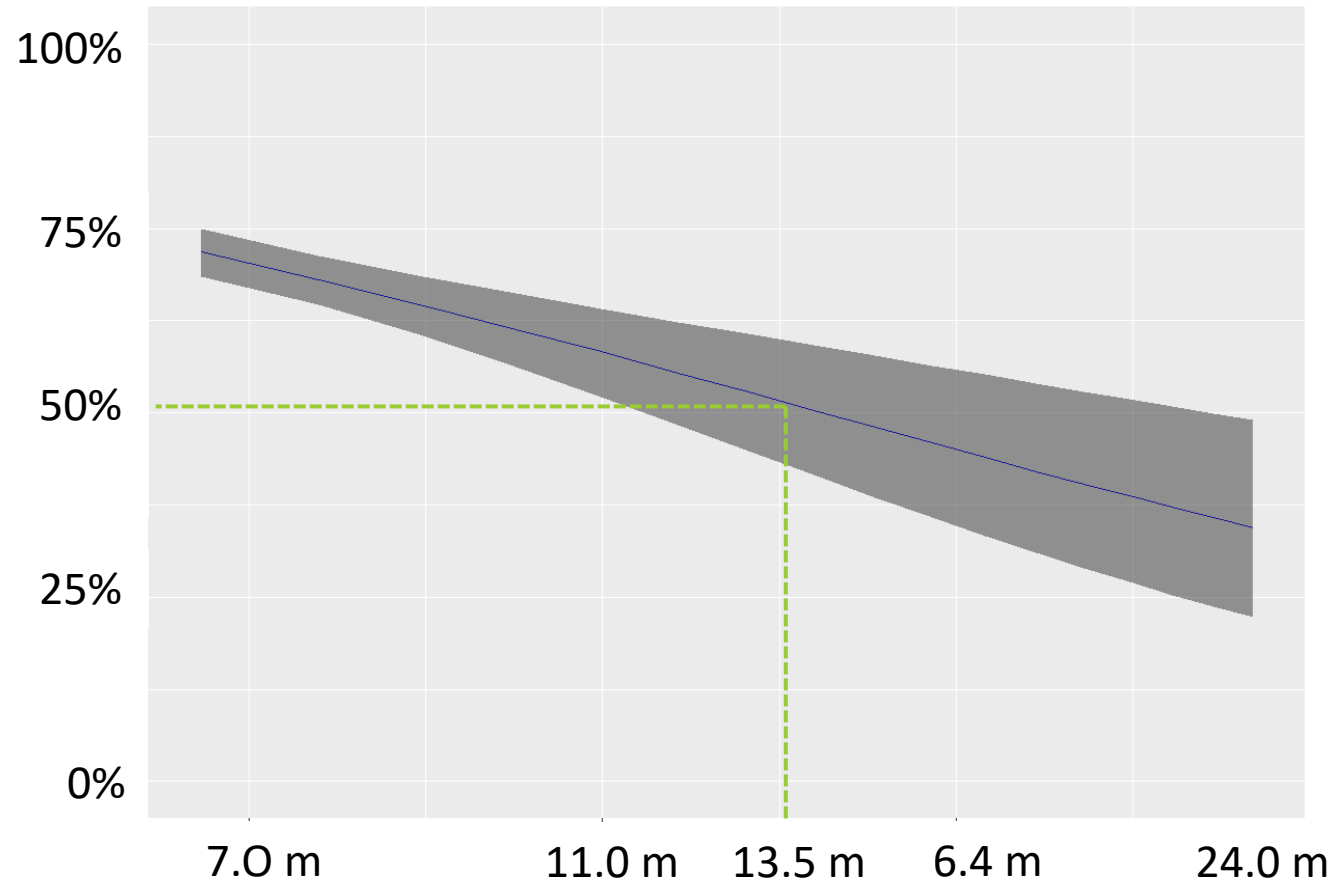
Passagelängd (7-24 m) förklarar bäst variation i sannolikhet att passera genom olika portar.

Längre tunnel innebär lägre sannolikhet för passage.

Andra mått (variabler) för utformning; passagebredd, höjd och egen gruppering [trång/medium/rymlig] kan fortfarande vara viktiga. Men variationerna var kanske för snäva för att framgångsrikt kunna prognostisera passager för älg.

Passage probability at underpasses - different dimensions
MOOSE

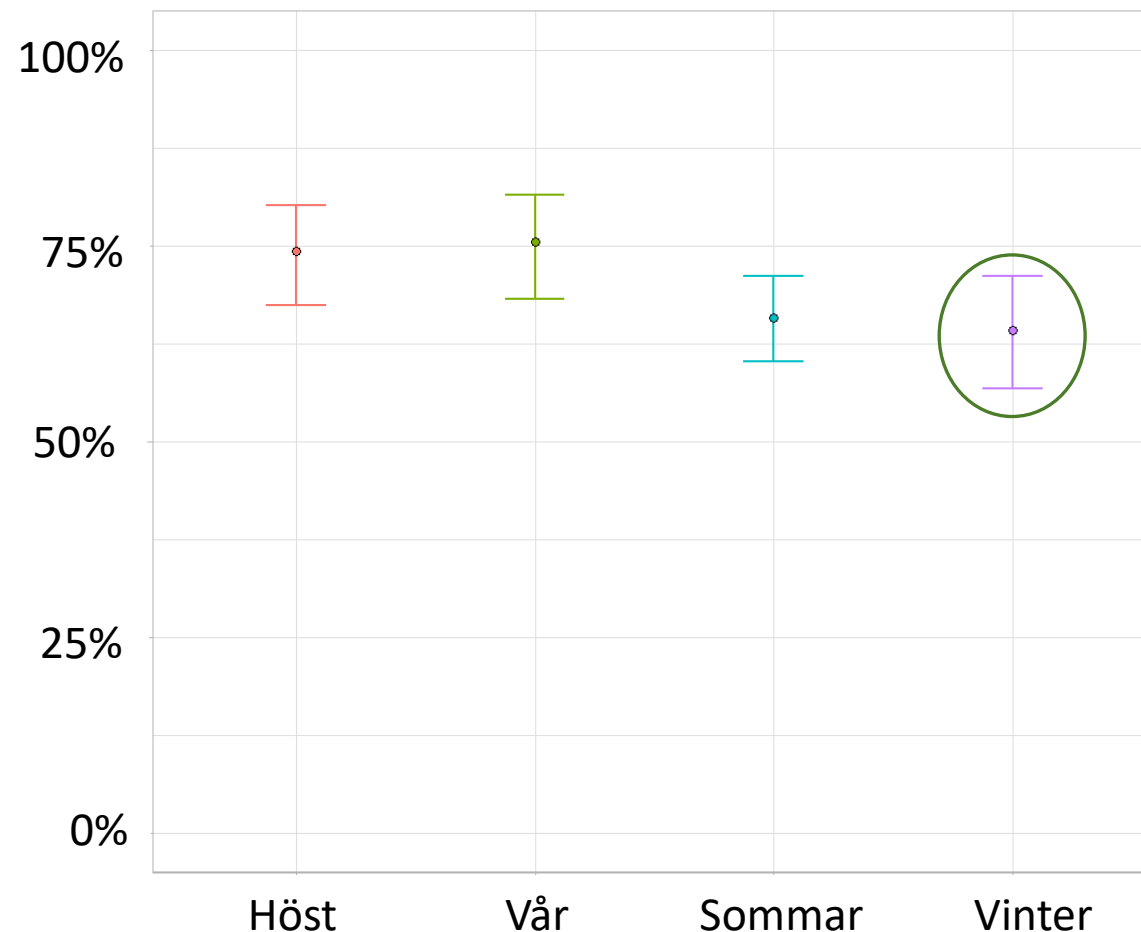

ÄLG: Årstid påverkar sannolikhet för passage

Vintertid 2.2 gånger lägre sannolikhet för passage jämfört med hösten. (95% KI: -3.8 & -1.2)

N=797 besök från älg

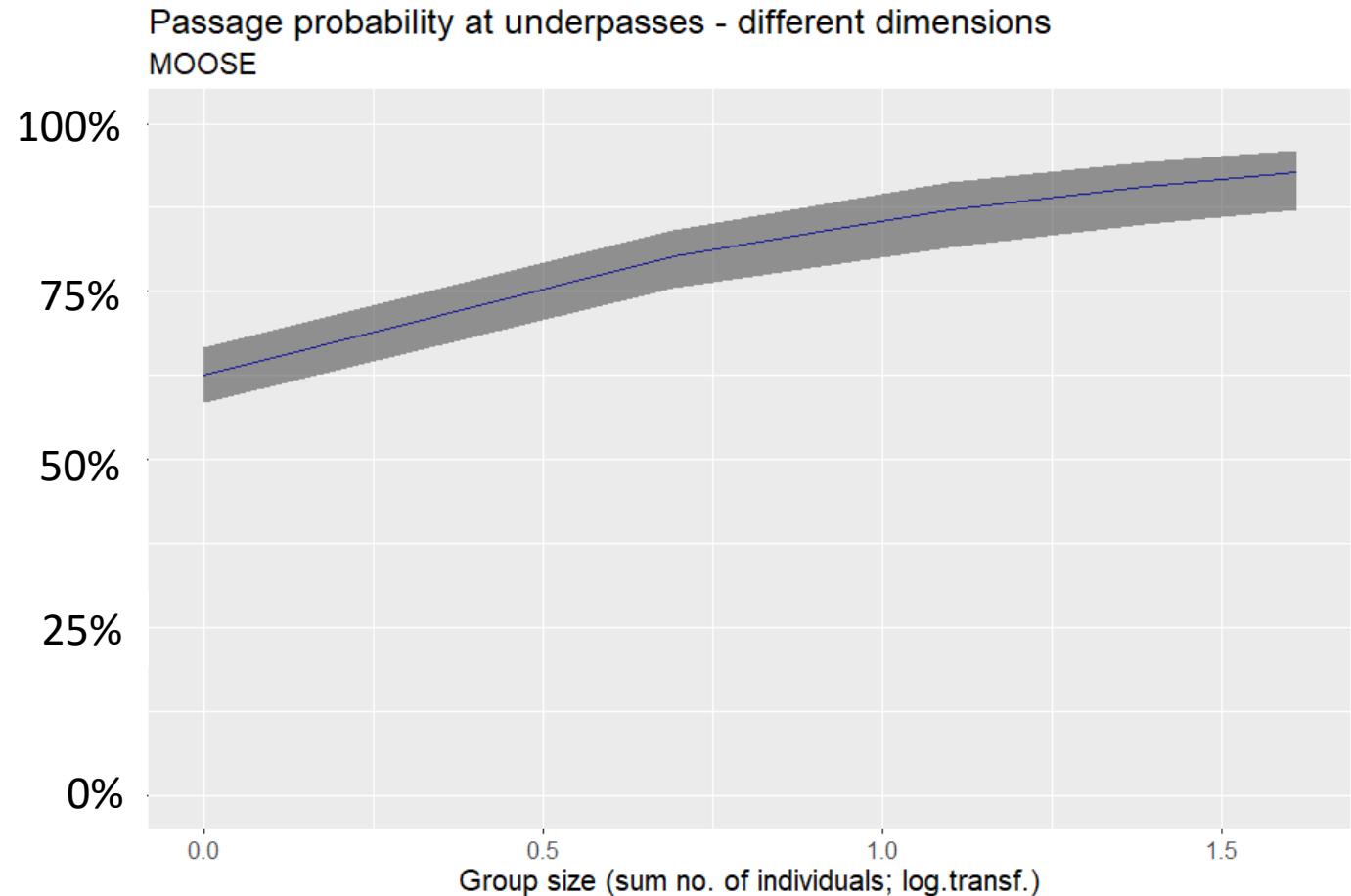
Gruppstorlek påverkar sannolikhet för passage

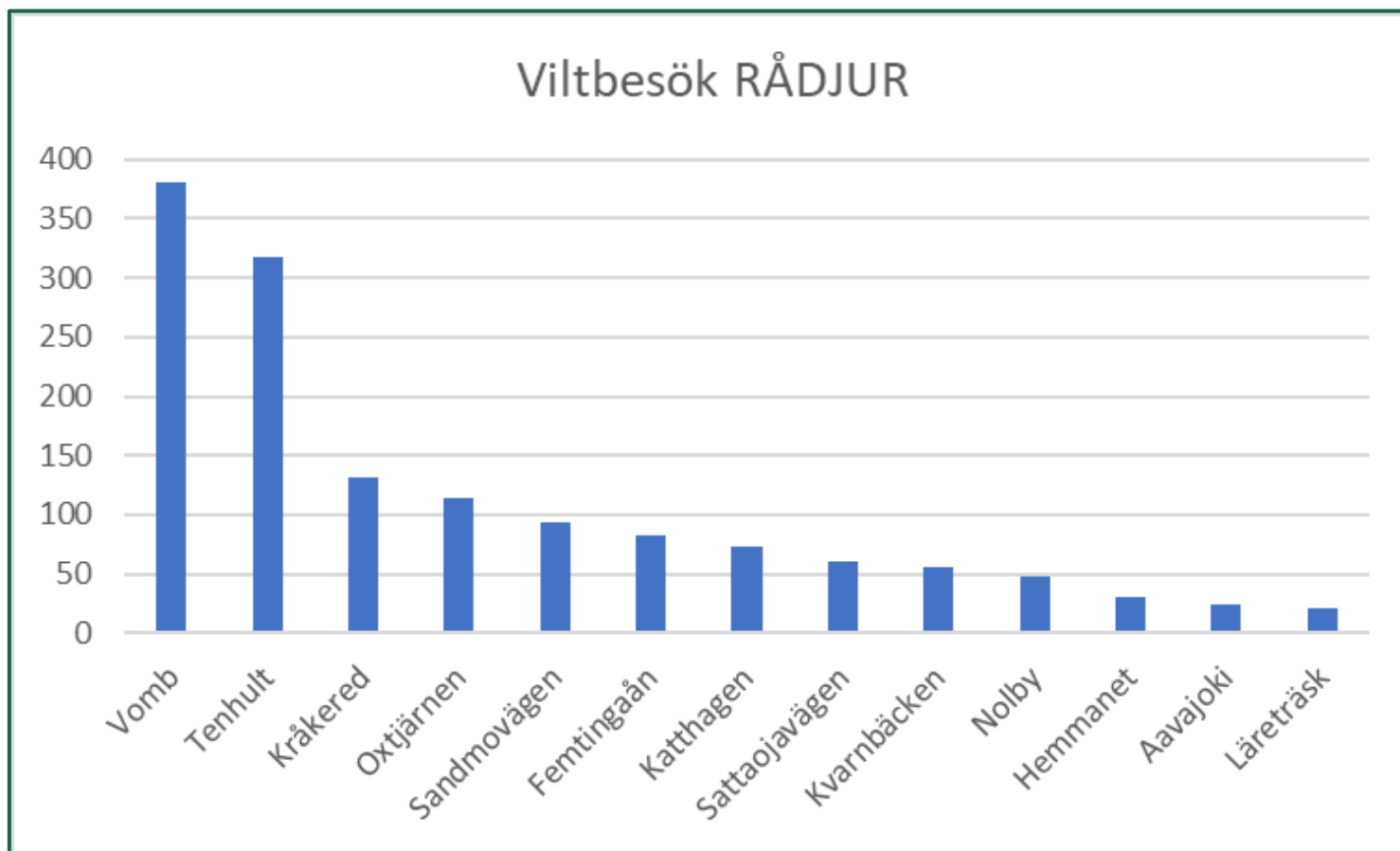
Större **gruppstorlek** (1-5)

→ Passerar oftare.

N=797 besök från älg

RÅDJUR: 13 utvalda portar

N=1 433 besök från rådjur

Minst 21 besök per port

RÅDJUR: Längd

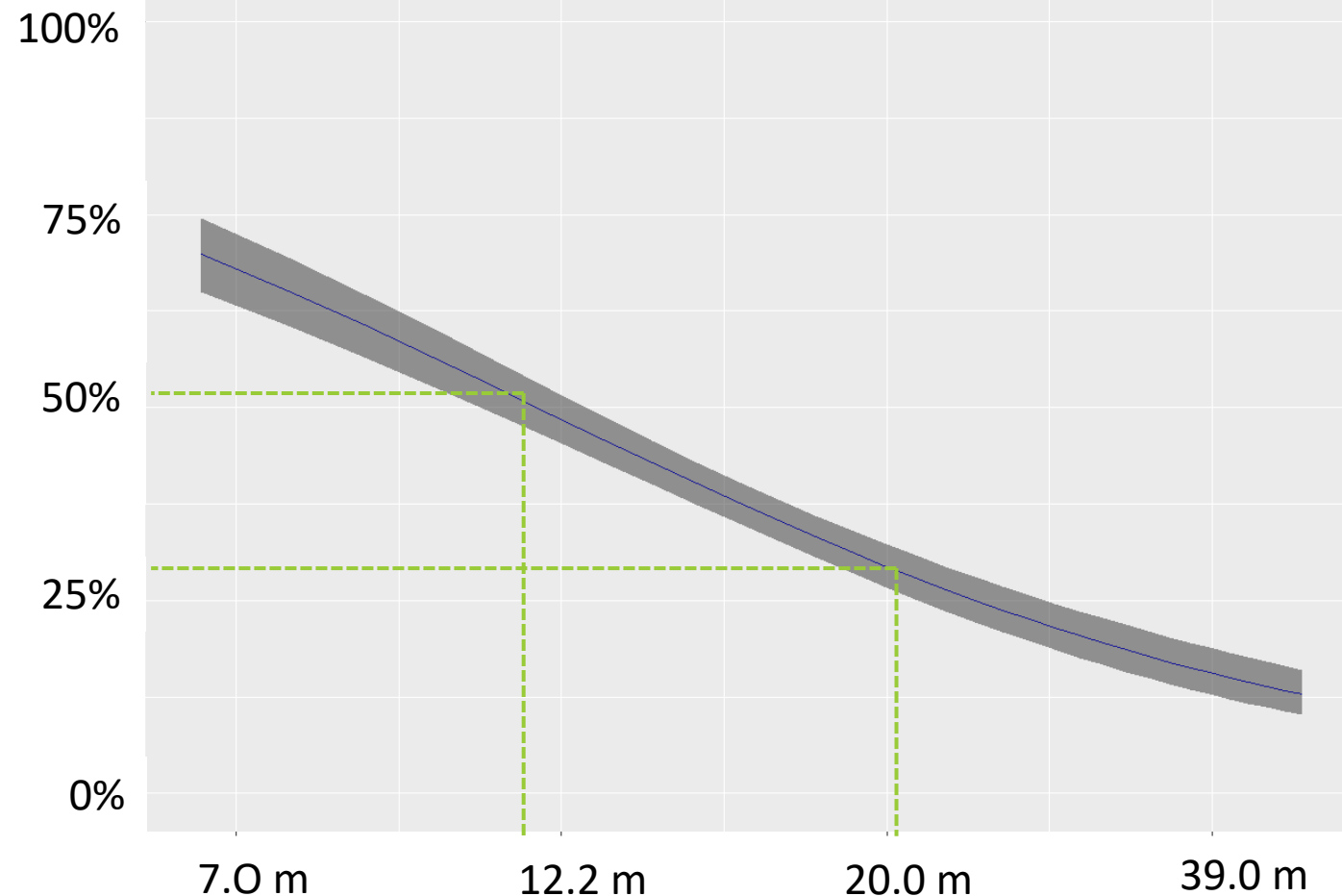
Passagelängd (7-39 m) förklarar bäst variation i sannolikhet att passera genom olika portar.

Längre tunnel innebär lägre sannolikhet för passage.

Andra mått (variabler) för utformning; passagebredd, höjd och egen gruppering [trång/medium/rymlig] kan fortfarande vara viktiga. Men variationerna var kanske för snäva för att framgångsrikt kunna prognostisera passager för rådjur.

Passage probability at underpasses - different dimensions
ROE DEER

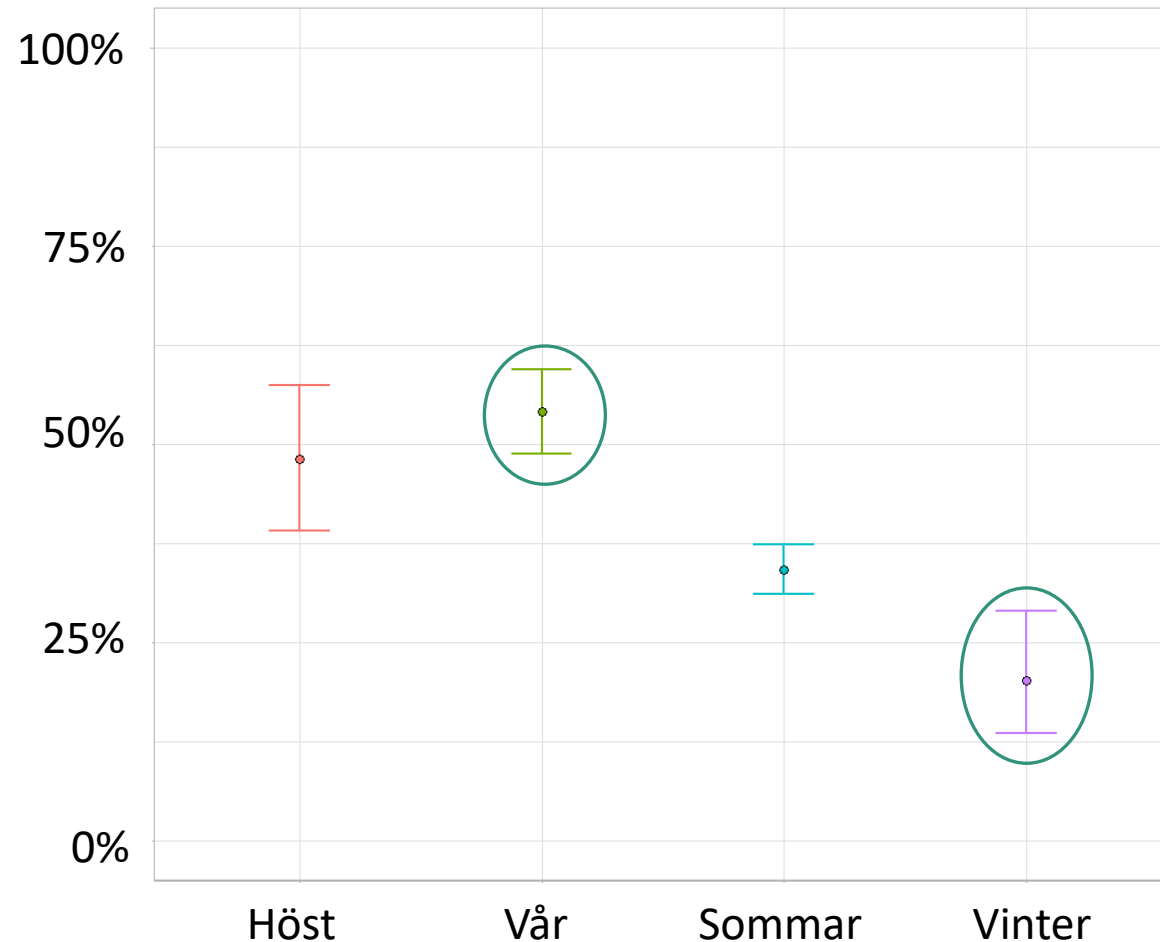
RÅDJUR: Årstid påverkar sannolikhet för passage

Under **våren** 1.8 gånger högre sannolikhet för passage jmf m hösten. (95% KI: 1.1 & 3.2)

Vintertid 2.2 gånger lägre sannolikhet för passage jmf m hösten. (95% KI: -4.9 & -1.0)

N=1 433 besök från rådjur

Slutsats och diskussion

- Tydligt att längden påverkar andelen passager mest för de studerade portarna.
- Längden påverkar det öppna intrycket hos en passage mycket!
- Funktionen kan bli begränsad på om långa konstruktioner byggs.

Tack!

Emma Håkansson

emma.hakansson@enviropanning.se

Marcus Elfström

marcus.elfstrom@enviropanning.se

